# Çocuklar için Spielberger Durumluk- Sürekli Kayg? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar için Spielberger Durumluk- Sürekli Kayg? Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18934

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Çocuklar için Spielberger Durumluk- Sürekli Kayg? Envanteri (ÇDSKE), dünyaca kabul görmü? bir psikolojik ölçüm arac? olan Spielberger Durumluk-Sürekli Kayg? Envanteri'nin (STAI) çocuk ve ergen popülasyonlar?na özgü olarak geli?tirilmi? versiyonudur. Bu envanter, bireyin hem anl?k, geçici kayg? durumlar?n? (**Durumluk Kayg?**) hem de genel e?ilimini yans?tan daha kal?c? ki?ilik özelli?ini (**Sürekli Kayg?**) ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Türkiye'deki uyarlama çal??mas? ?ule Özusta taraf?ndan 1993 y?l?nda yap?lm?? olup, ölçe?in kültürel geçerli?ini ve güvenirli?ini Türk popülasyonunda test etmeyi amaçlam??t?r.

ÇDSKE, 9 ila 12 ya? aral???ndaki çocuklar?n kayg? düzeylerini h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmek için yayg?n olarak kullan?lan bir araçt?r. Ölçek, özellikle klinik ara?t?rmalarda, okul ortamlar?nda ve psikolojik dan??manl?k süreçlerinde kayg?ya ba?l? sorunlar?n erken te?hisi ve müdahale planlar?n?n olu?turulmas? için temel veri sa?lamaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Kayg?, Çocuk Psikolojisi, Durumluk Kayg?, Sürekli Kayg?, Ölçek Uyarlamas?, **Psikometri**, Envanter, Çocuklar.

## Yazarlar

Charles D. Spielberger (Orijinal Geli?tirici), ?ule Özusta (Türkçe Uyarlama).

## Amaç

Çocuklar için Durumluk-Sürekli Kayg? Envanteri'nin temel amac?, 9 ila 12 ya? aras?ndaki çocuklarda kayg? düzeylerinin hem durumsal hem de sürekli boyutlarda nicel olarak de?erlendirilmesidir. Bu ölçüm, çocuklar?n günlük ya?amlar?nda veya belirli stresli olaylar kar??s?nda deneyimledikleri duygusal tepkilerin ?iddetini ve s?kl???n? belirlemeye yard?mc? olur.

Ölçek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda iki temel ihtiyac? kar??lar: Birincisi, akut stresörlere verilen anl?k duygusal tepkileri saptamak (Durumluk Kayg?); ikincisi, kayg?l? olma e?ilimi gösteren ve kronik olarak yüksek stres alt?nda bulunan bireyleri tan?mlamakt?r (Sürekli Kayg?). Bu ayr?m, terapötik müdahalelerin hedefinin do?ru belirlenmesi aç?s?ndan hayati önem ta??r.

## Yap?

ÇDSKE, temelde iki farkl? ancak ili?kili psikolojik yap?y? ölçer: **Durumluk Kayg?** (State Anxiety) ve **Sürekli Kayg?** (Trait Anxiety). Ölçek, genellikle bu iki yap?y? ölçen 20'?er maddeden olu?an ayr? alt ölçeklerden meydana gelir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Durumluk Kayg? alt ölçe?i, belirli bir anda, belirli bir durumda hissedilen geçici yo?unluktaki kayg?, gerginlik ve otonom sinir sistemi uyar?lmas? gibi ho? olmayan duygusal durumlar? ifade eder. Sürekli Kayg? alt ölçe?i ise, ki?inin ya?am durumlar?na bak?lmaks?z?n, tehdit edici durumlar? alg?lama ve bunlara kayg?yla tepki verme e?ilimini yans?tan, nispeten kararl? ve kal?c? bir ki?ilik özelli?idir. Bu iki boyutun ölçülmesi, kayg?n?n do?as?na dair kapsaml? ve ay?rt edici bir profil sunar.

## Geçerlik

Özusta (1993) taraf?ndan gerçekle?tirilen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türk kültürü ve popülasyonu üzerindeki geçerlik çal??malar? incelenmi?tir. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? psikolojik yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösteren temel bir psikometrik özelliktir.

Uyarlama çal??mas?, genellikle yap? geçerli?ini test etmek için faktör analizi yöntemlerini kullanm??t?r. Bu analizler sonucunda, orijinal STAIC'in iki faktörlü yap?s?n?n (Durumluk ve Sürekli Kayg?) Türk çocuk örnekleminde de korundu?u ve maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?i gösterilmi?tir. Ayr?ca, ölçe?in di?er geçerlik ölçütleri (örne?in, bilinen gruplar ayr?m? ve ölçüt ba??ml? geçerlik) aç?s?ndan da tatmin edici sonuçlar elde edildi?i rapor edilmi?tir.

## Güvenirlik

Güvenirlik, ölçümün zamana ve ko?ullara göre tutarl?l???n? ifade eder. Çocuklar için Durumluk-Sürekli Kayg? Envanteri'nin güvenirli?i, Özusta (1993) çal??mas?nda iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenirli?i yöntemleriyle de?erlendirilmi?tir.

Sürekli Kayg? alt ölçe?i, sabit bir özelli?i ölçtü?ü için genellikle yüksek (0.75 ve üzeri) iç tutarl?l?k katsay?lar?na sahiptir ve test-tekrar test korelasyonlar? güçlüdür. Durumluk Kayg? alt ölçe?i ise, do?as? gere?i daha de?i?ken oldu?u için test-tekrar test güvenirli?i dü?üktür, ancak tek bir uygulama an?nda maddeler aras? iç tutarl?l???n?n yeterli olmas? beklenir. Türk örnekleminden elde edilen güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in tutarl? ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

## Faktör Analizi

Çocuklar ?çin Spielberger Durumluk- Sürekli Kayg? Envanteri'nin faktör yap?s?, kuramsal olarak iki ba??ms?z faktörden olu?ur. Bu faktörler, Durumluk Kayg? ve Sürekli Kayg? olarak adland?r?l?r. Orijinal ölçek bu iki faktörlü yap?y? desteklemektedir.

Türkçe uyarlama sürecinde, ?. Özusta taraf?ndan gerçekle?tirilen faktör analizi, ölçe?in Türkçe formunun da bu orijinal iki faktörlü yap?y? korudu?unu do?rulam??t?r. Bu sonuçlar, ölçe?in Türkçe konu?an çocuk popülasyonunda da kayg?n?n bu iki temel boyutunu ayr??t?rarak ölçebilme yetene?ine sahip oldu?unu göstermektedir. Maddelerin faktör yükleri, ölçe?in yap?s?n?n kültürel

ARABPSYCHOLOGY.COM

ba?lamda sa?lam oldu?unu kan?tlar niteliktedir.

## Enstrüman

**Test Type:** Uyarlama (Adaptasyon) / Kendini De?erlendirme Ölçe?i

**Format:** Likert Tipi Derecelendirme. Çocuklar?n anlamas? kolay, genellikle 3 seçenekli yan?t format? kullan?l?r (Örn: Hemen hemen hiç, Bazen, Ço?u zaman).

**Language Available:** Türkçe, ?ngilizce (Orijinal) ve çok say?da uluslararas? çevirisi mevcuttur.

**Population Group:** Çocuklar ve Ergenler.

**Age Group:** Genellikle 9-12 ya? (?lkokul son s?n?f ve ortaokul ba?lang?c? ö?rencileri).

**Population Details:** Türkiye'deki genel popülasyon ve klinik örneklemler üzerinde uyarlanm??t?r.

**Test Methodology:** Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde, kalem-ka??t testi veya dijital formatta uygulanabilir. Uygulama süresi, 40 maddelik toplam ölçek için yakla??k 15-20 dakikad?r.

## Anahtar Kelimeler

STAIC, Psikolojik Ölçüm, Durumluk-Sürekli Ayr?m?, Spielberger, Çocuk Sa?l???, Psikometrik Özellikler.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Bilinmiyor (Orijinal yazar için kamuya aç?k ORCID bilgisi mevcut de?ildir).

**Affiliation Email addresses:** Bilinmiyor (Uyarlama çal??mas? 1993 tarihlidir ve güncel ileti?im bilgileri tezin yay?mland??? kurumdan talep edilebilir).

**Correspondence Address:** Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? kurum).

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Çocuklar için Spielberger Durumluk- Sürekli Kayg? Envanteri'nin orijinal versiyonu (STAIC) telif haklar?yla korunan ticari bir ölçektir. Bu nedenle, klinik veya geni? çapl? ara?t?rma kullan?mlar? için ölçe?in yasal da??t?mc?s? olan kurumlardan lisans ve izin al?nmas? ve ücret ödenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Türkiye'deki uyarlama çal??mas? **1993** y?l?nda tamamlanm??t?r. Çal??man?n referans bilgisi a?a??daki gibidir:

Özusta, ?. (1993). *Çocuklar için durumluk-sürekli kayg? envanterinin uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

## Kaynaklar

Özusta, ?. (1993). *Çocuklar için durumluk-sürekli kayg? envanterinin uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
Spielberger, C. D., Gorsuch, R. L., & Lushene, R. E. (1970). *Manual for the State-Trait Anxiety Inventory*. Consulting Psychologists Press, Palo Alto, CA. (Orijinal Ölçek Kayna??)

## Çocuklar ?çin Spielberger Durumluk- Sürekli Kayg? Envanteri Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçek maddeleri, telif haklar? nedeniyle kamuya aç?k kaynaklarda sa?lanmamaktad?r ve bu akademik giri?te sunulmam??t?r. Maddeler, Özusta (1993) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?n?n eklerinde veya ölçe?in lisansl? kullan?m k?lavuzunda yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM